PIERWSZA ŁAWKA · 40 ZADAŃ DO LEKTURY · EGZAMIN ÓSMOKLASISTY 2027 · JĘZYK POLSKI · KLASA 8

Dziady cz. II – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

40 zadań w formule CKE do lektury obowiązkowej: fabuła i bohaterowie, gatunek, język, problematyka, konteksty, karta „jak na egzaminie" z argumentacją i planem wypracowania. Ramka „W pigułce", klucz z zasadami oceniania.

Karta	Temat	Zadania
1	**Fabuła i bohaterowie** Dziady część II – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt
2	**Gatunek i kompozycja** Dziady część II – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	7 zad. 8 pkt
3	**Język, styl i fragment tekstu** Dziady część II – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	7 zad. 12 pkt
4	**Problematyka i wartości** Dziady część II – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	6 zad. 9 pkt
5	**Konteksty i porównania** Dziady część II – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	6 zad. 7 pkt
6	**Jak na egzaminie – zadania mieszane** Dziady część II – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Materiał zawiera **40 zadań typu egzaminacyjnego** do jednej lektury obowiązkowej w sześciu kartach: fabuła i bohaterowie, gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania oraz karta mieszana „jak na egzaminie”.
- Pierwsza karta zaczyna się od ramki **„W pigułce”** (o czym to jest, problematyka, bohaterowie, motywy, konteksty) – można od niej zacząć powtórkę.
- Formuły poleceń i punktacja są takie jak w arkuszach CKE (egzamin 10 maja 2027 r.). Od 2027 r. zadania mogą sprawdzać znajomość całych lektur także z klas IV–VI. Błąd rzeczowy dotyczący lektury oznacza 0 pkt za zadanie.
- Klucz na końcu zawiera zasady oceniania, przykładowe odpowiedzi i numer z brzmieniem wymagania z podstawy programowej.
- Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania i drukować karty osobno – np. jako kartkówkę albo pracę domową.

Materiał oryginalny przygotowany zgodnie z wymaganiami egzaminacyjnymi na rok 2027 (informator CKE o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2024/2025, lista lektur obowiązkowych; podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r., Dz.U. 2024 poz. 996). Nie zawiera zadań z arkuszy CKE. Cytaty wyłącznie z utworów w domenie publicznej (wolnelektury.pl). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Fabuła i bohaterowie

Dziady część II – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 10 pkt

W pigułce

- **O czym to jest.** W nocy w kaplicy na cmentarzu wieśniacy pod przewodnictwem Guślarza odprawiają obrzęd dziadów i wywołują dusze zmarłych. Kolejno zjawiają się duchy lekkie (Józio i Rózia), ciężki (zły Pan) i pośredni (pasterka Zosia); każdy mówi, czego potrzebuje, i przekazuje naukę moralną. Na końcu pojawia się milczące widmo, które staje przy jednej z wieśniaczek i nie odpowiada na pytania.
- **Problematyka:** sprawiedliwość po śmierci: kara i nagroda za czyny; prawdy moralne ludu; obowiązki wobec innych ludzi; wartość pełnego, prawdziwie ludzkiego życia; obrzęd i wiara ludowa; pamięć o zmarłych.
- **Bohaterowie**

Postać	Kim jest, jaki jest
Guślarz	Prowadzi obrzęd; wzywa duchy, pyta, czego potrzebują, i odsyła je.
Józio i Rózia	Dzieci – duchy lekkie; nie mogą wejść do nieba, bo za życia nie zaznały goryczy; proszą o dwa ziarnka gorczycy.
Widmo złego Pana	Duch ciężki; okrutny dziedzic, który nie miał litości dla poddanych; nikt nie może mu pomóc.
Kruk i Sowa	Dawni poddani Pana, którzy z jego winy cierpieli i zginęli; teraz nie pozwalają mu jeść.
Zosia	Pasterka – duch pośredni; piękna, ale nikogo nie kochała; prosi, by młodzieńcy przyciągnęli ją do ziemi.
milczące widmo	Ostatnia zjawa z pąsową pręgą na sercu; staje obok wieśniaczki w żałobie i nie mówi ani słowa.

- **Motywy**

Motyw	Jak występuje w lekturze
obrzęd dziadów	Ludowy zwyczaj karmienia i wspominania dusz zmarłych.
kara i wina	Każdy duch cierpi za to, jak żył.
miłość	Zosia za życia odrzucała uczucia; milczące widmo z pręgą na sercu kojarzy się z nieszczęśliwą miłością.
noc i ciemność	Refren chóru „Ciemno wszędzie, głucho wszędzie” buduje nastrój grozy.

- **Konteksty:** Kontekst historyczny i biograficzny: utwór należy do twórczości wileńsko-kowieńskiej Mickiewicza (wydany w 1823 r.); to dzieło romantyzmu. Kontekst kulturowy: obrzęd dziadów obchodzono na Litwie i Białorusi jesienią; Mickiewicz poprzedził utwór objaśnieniem zwyczaju. Inne teksty kultury: romantyczna ludowość i świat duchów występują też w balladach Mickiewicza (np. *Romantyczność*, *Świtezianka*).

Jak wykorzystać w wypracowaniu

Przykład 1. Temat: Czy każdy uczynek ma swoje konsekwencje?
Argument: krzywda wyrządzona innym wraca do sprawcy. Przykład: zły Pan za życia kazał zbić chłopa za kilka jabłek i wypędzić na mróz kobietę z dzieckiem, a po śmierci cierpi głód, bo ptaki – jego dawni poddani – wyrywają mu jedzenie.

Przykład 2. Temat: Czy trudne doświadczenia są człowiekowi potrzebne?
Argument: dopiero przeżycie smutku pozwala docenić szczęście. Przykład: Józio i Rózia mieli beztroskie dzieciństwo i nie mogą wejść do nieba, dopóki nie dostaną dwóch ziarenek gorczycy, czyli odrobiny goryczy.

Zadania

1 **Ustal kolejność zdarzeń w części utworu poświęconej złemu Panu. Wpisz numery od 1 do 4.** ___ / 1 pkt

_____ Chór ptaków nocnych zapowiada, że zabierze widmu każdy pokarm.

_____ Widmo przypomina wieśniakom, że było ich panem.

_____ Widmo przyznaje, że nikt nie może mu pomóc.

_____ Widmo prosi o odrobinę wody i dwa ziarnka pszenicy.

2 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących Józia i Rózi. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Józio zwraca się do jednej z wieśniaczek jak do swojej matki.	P	F
2. Dzieci skarżą się, że w raju brakuje im zabawek i przysmaków.	P	F

3 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
Widmo złego Pana mówi, że wolałoby pójść do piekła, ponieważ ___ / 1 pkt

A. nie wierzy w istnienie nieba.

B. błąkanie się po ziemi o głodzie i pragnieniu jest dla niego gorszą męką.

C. w piekle czekają na niego dawni przyjaciele.

D. Guślarz zabronił mu wejść do kaplicy.

4 **Przyporządkuj każdej postaci informację, która jej dotyczy. Wpisz odpowiednią literę.**

___ / 2 pkt

1. Kruk	a) mówi, że od jego pogrzebu mija trzeci rok
2. Sowa	b) umarła w wieku dziewiętnastu lat
3. Zosia	c) został zbity za zerwanie kilku jabłek
4. zły Pan	d) przyszła z dzieckiem pod bramę dworu w wigilię

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

5 **Jeden z ptaków nocnych opowiada, jak za życia został ukarany za to, co zrobił w pańskim ogrodzie. Podaj dwa powody, którymi tłumaczy swój czyn.**

___ / 2 pkt

6 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Guślarz pyta pasterkę w żałobie, po kim ją nosi, ponieważ

___ / 1 pkt

A. właśnie zmarł jej ojciec.

B. Józio nazwał ją swoją siostrą.

C. jej mąż i rodzina są zdrowi.

D. była narzeczoną złego Pana.

7 **Opisz, jak kończy się obrzęd. Podaj dwa szczegóły zachowania ostatniego widma.**

___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Gatunek i kompozycja

Dziady część II – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 8 pkt

Przypomnij sobie

- **Motto** – cytat umieszczony przed tekstem utworu, zapowiadający jego temat.
- **Obrzęd** – uroczyste działanie odbywające się według ustalonych reguł, z gestami i formułami.
- **Guślarz** – przewodnik obrzędu, według objaśnienia Mickiewicza – „razem kapłan i poeta".

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.** ___ / 1 pkt

Utwór poprzedza motto z dramatu Williama Szekspira, które mówi o tym, że

A. na świecie istnieją rzeczy, których nie wyjaśni rozum uczonych.

B. każda zbrodnia zostaje ukarana przez sąd.

C. człowiek powinien ufać tylko nauce.

D. duchy zmarłych nie istnieją.

2 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń o budowie utworu. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Każde wywołanie duchów poprzedza inny obrzędowy gest Guślarza.	**P**	**F**
2. Utwór jest podzielony na akty i sceny jak komedia.	**P**	**F**

3 **Przyporządkuj każdej grupie duchów obrzędowy gest, którym Guślarz je przywołuje. Wpisz odpowiednią literę.** ___ / 1 pkt

1. duchy lekkie	a) zapalony wianek ziół na końcu laski
2. duch najcięższy	b) garść kądzieli, którą się zapala i rozdmuchuje
3. duchy pośrednie	c) zapalona wódka w kotle
	d) kropidło z ołtarza

1 ____ 2 ____ 3 ____

4 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.** ___ / 1 pkt

Na początku obrzędu Guślarz każe wieśniakom

A. zapalić wszystkie lampy i świece.

B. wyjść z kaplicy i czekać na cmentarzu.

C. otworzyć drzwi, aby duchy mogły swobodnie wejść.

D. zamknąć drzwi kaplicy i zasłonić okna, by nie wpadało nawet światło księżyca.

Język, styl i fragment tekstu

Dziady część II – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII

KARTA 3/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 12 pkt

Przypomnij sobie

- **Wykrzyknienie** – zdanie wyrażające silne uczucie, zakończone wykrzyknikiem.
- **Uosobienie** – nadanie cech ludzkich zwierzętom, przedmiotom lub zjawiskom.
- **Rym** – współbrzmienie zakończeń wersów.

Zadania

1 **Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.** ___ / 5 pkt

Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. II (fragment)

DZIEWCZYNA

Tak, Zosią byłam, dziewczyną z tej wioski.
Imię moje u was głośne,
Że chociaż piękna, nie chciałam zamęścia
I dziewiętnastą przeigrawszy wiosnę,
Umarłam nie znając troski
Ani prawdziwego szczęścia.
Żyłam na świecie; lecz, ach! nie dla świata!
Myśl moja, nazbyt skrzydlata,
Nigdy na ziemskiej nie spoczęła błoni.
Za lekkim zefirkiem goni,
Za muszką, za kraśnym wiankiem,
Za motylkiem, za barankiem;
Ale nigdy za kochankiem.
Pieśni i fletów słuchałam rada:
Często, kiedy sama pasę,
Do tych pasterzy goniłam stada,
Którzy mą wielbili krasę;
Lecz żadnego nie kochałam.

Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. II, tekst według wydania Wolnych Lektur (wolnelektury.pl), domena publiczna. [87 wyrazów]
zamęście – zamążpójście; przeigrać – przeżyć na zabawie; błonie – łąka; zefirek – lekki wiatr; kraśny – czerwony, piękny; krasa – uroda.

1.1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
We fragmencie Zosia ___ / 1 pkt

A. żałuje, że musiała ciężko pracować.

B. wyznaje, że za życia nikogo nie pokochała.

C. opowiada o swoim ślubie.

D. skarży się na okrucieństwo pana.

1.2 **Wyjaśnij przenośnię: *Myśl moja, nazbyt skrzydlata, / Nigdy na ziemskiej nie spoczęła błoni.*** ___ / 1 pkt

1.3 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
W wersach Za lekkim zefirkiem goni, / Za muszką, za kraśnym wiankiem, / Za motylkiem, za barankiem poeta zastosował ___ / 1 pkt

A. pytania retoryczne.

B. apostrofę do Boga.

C. wyrazy dźwiękonaśladowcze.

D. wyliczenie zdrobnień.

1.4 **Podaj dwie cechy Zosi, które ujawnia fragment. Każdą uzasadnij.** ___ / 2 pkt

2 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
W wersie Szarpie mię żarłoczne ptastwo wyraz żarłoczne jest ___ / 1 pkt

A. epitetem.

B. zdrobnieniem.

C. wyrazem dźwiękonaśladowczym.

D. apostrofą.

3 **Józio mówi o raju: *Gdzie stąpim, wypływa trawka, / Gdzie dotkniem, rozkwita kwiatek.* Wyjaśnij, dlaczego mimo takiego obrazu dzieci są nieszczęśliwe.** ___ / 1 pkt

4 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
Wers Jak listek z listkiem w powiewie (o Józiu i Rózi) zawiera ___ / 1 pkt

A. inwokację.

B. neologizm.

C. pytanie retoryczne.

D. porównanie.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Dziady cz. II – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

Podgląd pokazał 8 z 24 stron. Pełna wersja: 24 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- 40 zadań typu egzaminacyjnego do lektury obowiązkowej „Dziady cz.
- II" – w formule egzaminu ósmoklasisty 2027, z kluczem i zasadami oceniania.
- Sześć kart: fabuła i bohaterowie (z ramką „W pigułce"), gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania z innymi lekturami, karta „ja
- Zadania prawda/fałsz, wyboru, dopasowania, kolejności zdarzeń i otwarte – także argument do tezy, teza i plan wypracowania.
- Przy każdym zadaniu numer wymagania z podstawy programowej.
- Gotowe na powtórkę przed egzaminem, kartkówkę z lektury albo pracę domową – każdą kartę można wydrukować osobno.
- PDF do druku (24 stron) i DOCX do edycji (czarno-biały, gotowy do kserowania).
- Treść oryginalna; cytaty tylko z utworów w domenie publicznej.
- Pisownia według zasad od 1 stycznia 2026 r.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/egzamin-osmoklasisty-2027-dziady-czesc-ii-40-zadan